

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

részítése

Az ügy száma: Pfv.III.20.570/2024/8. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Sebestyén Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Sebestyén Attila Gábor ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Földesi-Herpai-Szalai Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző dr. Földesi Csaba ügyvéd)

A per tárgya: útkarbantartásra kötelezés és kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.726/2023/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Járásbíróság 4.P.20.651/2023/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős rész- és közbenső ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 22.860 (huszonkétezer-nyolcszázhatvan) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A v-i M. utca helyi közút tulajdonosa és fenntartója az alperes.

[2] A felperes tulajdonában álló ingatlanok, természetben V., M. utca 6. szám alatt találhatók, és kizárólag az alperes fenntartása alatt álló közúton keresztül közelíthetők meg. Az M. utca két szakaszra osztható. Az R. utcától az Sz. utcáig tartó első, 3,5 méter keresztmetszvényű földút, a csapadékvíz elvezetése nem megoldott. Az Sz. utcai kereszteződéstől északra kezdődő második szakasz zsákutca, szintén földút. Az M. utca második szakasza egy nyomon járható, de egy helyen a szembejövő fogalom számára

kikerülésre alkalmas öböl található, itt a rendelkezésre álló útszélesség 5,1 méter. Az útszakasz a végén, az M. utca 6. szám előtt 3 méter széles, ott villanyoszlop és más műtárgy is van. A második útszakasz az erről kiszolgált körülbelül 15 ingatlan megközelítésére szolgál, amelyek közül kizárólag az M. utca 5. és az M. utca 6. szám alatti házas ingatlan. Mindkét ingatlan talajszintje az út szintjétől lényegesen alacsonyabban található.

[3] Az M. utca 5. szám alatti épület kapubejáróját az út magassági korrekciójával szabályellenesen alakították ki, ennek következtében az út további szakasza gépkocsival nem járható. Ezen a részen az út hossz-szelvénye a természetes terepadottságoktól eltér, amely eltérést egyértelműen az ingatlanra való behajtás érdekében alakították ki. A hosszirányú eltérésen kívül az út kereszt-szelvénye is korrekcióra került. Az M. utca 5. és a mellette található ingatlanokat határoló támfal egy része megrogyott, a támfal előtt az út területén a csapadékvíz egy 70 centiméter mély gödröt vájt ki. Itt az út szélessége 2,3 méter. A támfal alacsony, a tetején leesést gátló korlát nincs.

[4] 2010 decemberében az Sz. utcáról lezúduló nagy mennyiségű csapadék az M. utca Sz. utca melletti szakaszát megrongálta, és az M. utca Sz. utcával ellentétes oldalán található támasztó fala megrepedt. Az M. utca melletti támfalként funkcionáló falmaradvány helyreállítása 2014. október 20-ig megtörtént. Az alperes 2010. december és 2012. augusztus 6. között egy „behajtani tilos” közlekedési jelzőtáblát helyezett el az M. utca Sz. utcai kereszteződését követő szakasza elé.

[5] A felperes az ingatlanát 2010 decembere óta csak gyalogosan tudja megközelíteni, a kertműveléshez szükséges eszközöket kerékpáron tolja oda.

[6] Az M. utca 5. szám alatti ingatlan tulajdonosa 2015. júniusban épített szabálytalan telekbejárót; az alperes intézkedését követően azt a telekhatárhoz igazította, azonban az M. utca a kapubejáró kialakítása miatt továbbra sem lett járható.

[7] Az M. utca második szakaszának gépkocsival való járhatóvá tétele érdekében az terepviszonyának profiljavítással való helyreállítása, a kimosódás feltöltése, a támfal javítása, a támfal tetején kerítés építése és a növényzet visszavágása, valamint a zúzottkő stabilizálás, amely munkák becsült költsége összesen 3.000.000 forint. Az alperes 2010-ben elkészíttette D. csapadékvíz elvezetési tervét, amelynek becsült költsége 83.000.000 forint volt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében az alperes kötelezését kérte a tulajdonában álló kivett helyi közút megnevezésű belterületi ingatlan, a V., M. utca helyreállítására és karbantartására akként, hogy a földútnak minősülő helyi közút járófelületét a profil kialakításának megvalósításával évente legalább kétszer rendezze; a földút hibáit a gödrösödést, az elsárosodást és a gépjárművel való nem biztonságos járhatóságot a megfelelő talajszerkezet kialakításával, az útfelület egyenletessé tételével, megfelelő oldaleséssel és a csapadékvíz elvezetésének megoldásával szüntesse meg, és tegye alkalmassá az utat arra, hogy az ingatlanai gépjárművel is biztonságosan megközelíthetők legyenek. Kérte továbbá az alperes 4.000.000 forint általános kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését. A

keresetét a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 34. és 35.§-ára, a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet (a továbbiakban: GKM rendelet) mellékletének 5. pontjára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519.§-ára alapozta.

[9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú rész- és közbenső ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletével kötelezte az alperest, hogy a V., M. utca hibáit javítsa ki; ennek keretében az M. utca 5. szám előtti útszakaszon kialakított kapubejárónál az eredeti terepszintet és a vonalvezetést állítsa vissza, az út felületét hozza profilba (hosszában és széltében töltse fel) olyan módon, hogy a rézsűről lefolyó csapadékvíz ne az úton folyjon át a támfal felé, hanem a rézsű mellett a hosszesés irányába hagyja el az útszakaszt; a támfal melletti 70 centiméter mély kimosódást töltse vissza, tömörítse, a megrogyott támfalat javítsa ki, a támfal tetején a leesés veszélyét megelőző kerítést építsen; az elburjánzott növényzetet vágja vissza, az úton korábban természetben rendelkezésre állt öblösödést állítsa helyre; az út felületét zúzott kővel stabilizálja; a kijavítást követően az M. utca járófelületét, a profil kialakítását évente kétszer rendezze, a földút hibáit (gödrösödés, elsárosodás) az útfelület egyenletessé tételével, megfelelő oldaleséssel és a csapadékvíz elvezetésének megoldásával szüntesse meg. Megállapította, hogy az alperes kártérítési kötelezettsége a felperessel szemben fennáll.

[11] Rögzítette, hogy az M. utca szélessége lehetővé teszi egy nyomvonalon a közlekedést. Utalt arra, hogy a perben kirendelt igazságügyi közlekedési, forgalomtechnikai és forgalomszervezési szakértő szakvéleménye szerint az M. utca 5. szám alatti terület kapubejárójának szabálytalan kialakítása, továbbá az M. utca 5. szám mellett található támfal rossz állapota, a támfal előtt található gödör miatt nem járható az M. utca második szakasza. A szakvélemény alapján arra következtetett, hogy az út rossz műszaki állapota és nem az út jellege, funkciója indokolta a behajtani tilos tábla elhelyezését.

[12] Kifejtette, hogy az M. út jelenleg gyalogosan és korábban gépjárművel is nem a kitűzött telekhatároknak, hanem a természetben kialakult állapotnak megfelelően volt járható. Ehhez hozzátette: amennyiben az út járhatóvá tételéhez magánterület igénybevétele szükséges, úgy az út fenntartójának ezzel kapcsolatos intézkedéseket is meg kell tennie, és e körülmények nem szüntetik meg az alperesnek az út fenntartására vonatkozó kötelezettségét.

[13] Megállapította, hogy az alperes 2014-től nem javította ki az úthibákat és az ismételt támfalrozkadást, és ezzel az útfenntartói kötelezettségét megsértette, amely jogellenes magatartásával a felperesnek kárt okozott, ugyanis a felperes hat éve az ingatlanát nem tudja gépjárművel megközelíteni. Kiemelte: az úthibák kijavításával összefüggésben az alperes nem bizonyította, hogy az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsította, így a Ptk. 6:519. § második fordulata szerint nem mentesülhetett a kijavítási kötelezettsége alól.

[14] Mindezek alapján részítéletével a karbantartási kötelezettség elmulasztása miatt a kereset szerint kötelezte az alperest a fenntartási tevékenység elvégzésére az M. utca teljes

szakaszán. Közbenső ítéletével pedig megállapította az alperes kártérítési felelősségét e mulasztásával okozott károkért.

[15] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú részítéletet részben megváltoztatta, és mellőzte az alperes kötelezését az M. utca hibáinak kijavítására, ennek keretében az M. utca 5. szám előtti kapubejárónál az eredeti terepszint és vonalvezetés visszaállítására, az útfelület profilba hozására olyan módon, hogy a rézsűrűl lefolyó csapadékvíz ne az úton folyjon át a támfal felé, a támfal melletti kimosódás visszatöltésére, tömörítésére, a támfal kijavítására, annak tetején kerítés építésre, a növényzet visszavágására, az öblösödés helyreállítására és az útfelület zúzott kővel történő stabilizálására vonatkozó munkák elvégzésére. Egyebekben a részítéletet helybenhagyta. A közbenső ítéletet azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az alperes kártérítési kötelezettsége a járófelület profilkialakítás évente legalább kétszer történő rendezésének, valamint a gödrösödésnek és elsárosodásnak a megfelelő talajszerkezet kialakításával, az útfelület egyenletessé tételével, megfelelő oldaleséssel és csapadékvíz elvezetésével történő megszüntetésének elmulasztásával kapcsolatban áll fenn.

[16] Helytállóan tartotta azt a fellebbezési hivatkozást, hogy az elvégzendő javítási munka az M. utcában a biztonságos közlekedéshez nem elegendő, a gépkocsiforgalom az utca keskeny volta miatt továbbra sem lesz biztosítható. Nem vitatottnak nevezte, hogy az M. utca perbeli szakasza zsákutca, a felperes ingatlanainál véget ér, és sem a felperes ingatlanaira, sem több más utcabeli ingatlanra a terepadottságok miatt gépkocsival behajtani nem lehet. Figyelemmel volt arra, hogy a felperes által beismerten az ingatlanai előtt az út szélessége – a szakértő által megállapított 5,7 méter helyett – csupán 3 méter, amiben villanyoszlop és más műtárgy is van, azon nem lehet közlekedni.

[17] Mindezek alapján azt állapította meg, hogy az Sz. utcától északra eső, perbeli útszakaszra gépkocsik behajtása forgalomtechnikai szempontból nem valósítható meg, ha ugyanis egy gépkocsi az öbölben parkol, úgy egy másik már magát az utat kénytelen elfoglalni parkolás céljából, illetve az öböl foglaltsága esetén az úton megfordulni sem lehet. Rámutatott, hogy az alperesnek nem kizárólag a felperes biztonságos gépkocsi-közlekedését, hanem általában véve a biztonságos gépkocsi-közlekedést kell lehetővé tennie. Álláspontja szerint az nem teszi a behajtást forgalomtechnikai szempontból biztonságossá, hogy 2010 előtt, amíg az út állapota engedte, a felperes oda behajtott és más, perben nem álló személyek ingatlanának igénybevételével saját ingatlanai előtt megfordult. Tévesnek ítélte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint a forgalomtechnikai akadály elhárítására az alperes más tulajdonában álló területek igénybevételével is köteles, ez ugyanis nem tartozik a Kkt. 34. § (4) bekezdésben foglalt, a forgalom biztonságát veszélyeztető helyzet elhárítása iránti kötelezettségébe. Mivel az utcában a gépjárművel való biztonságos közlekedés forgalomtechnikai szempontból nem érhető el, szükségtelennek tartotta annak műszaki állapotát a gépkocsiforgalom által igényelt szintre hozni. Megjegyezte, hogy a kérdéses útszakaszra a behajtást közlekedési tábla tiltja, amelynek eltávolítását a felperes nem kérte keresetében. Ezt pedig úgy értelmezte, hogy az útszakaszra annak esetleges forgalomtechnikai alkalmassága esetén sem lehetne behajtani. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság részítéletét megváltoztatta, és az alperesnek a biztonságos gépkocsi-közlekedést szolgáló, a rendelkező rész szerinti javítási munkálatok elvégzésére kötelezését mellőzte.

[18] Kifejtette: a felperes a keresetét – tartalma szerint – a tulajdonát képező ingatlanoknak a gépkocsiközlekedésen kívüli biztonságos megközelíthetősége érdekében is előterjesztette, és mivel a behajtani tilos tábla eltávolítását nem kérte, a gépkocsi-közlekedésen kívüli úthasználat csak gyalogosközlekedésre vonatkozhat [1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 10. § (3) bekezdés, II. melléklet r/1. pont]. Tekintettel volt arra, hogy az útszakasz elhanyagolt állapota, az útfelület egyenetlensége és a csapadékvíz elvezetésének teljes hiánya veszélyezteti a biztonságos gyalogosközlekedést. Emiatt egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes a GKM rendelet mellékletének megfelelően köteles a közút gyalogosközlekedést veszélyeztető hibáinak kijavítására, a járófelület évente kétszer történő rendezésére.

[19] Rámutatott arra, hogy a gyalogosközlekedés biztonságossá tétele érdekében a csapadékvíz elvezetésének kizárólag az M. utcára kell kiterjednie, amelyhez szükséges forrás megteremtése az alperestől elvárható, a Kkt. 34. § (1) bekezdés szerinti kötelezettsége a pénzügyi helyzetétől függetlenül fennáll. Éppen ezért helyesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy forráshiányra hivatkozással az alperes nem mentesülhetett a kártérítési felelősség alól.

[20] A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét – a felelősség tárgyára vonatkozó pontosítás mellett – helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a GKM rendelet melléklete szerinti kijavítási és karbantartási kötelezettségének elmulasztásával a felperesnek okozott kárt az alperes köteles megtéríteni. Utalt arra, hogy a kár bekövetkezését az alperes vitatásának hiányában nem kellett vizsgálnia.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[21] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős rész- és közbenső ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és a keresetnek az elutasított rész tekintetében is helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan a jogerős rész- és közbenső ítélet részbeni hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[22] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. §-át, 316. §-át és 346. §-át, a Kkt. 34. § (1)-(2), (4)-(8) bekezdéseit, a GKM rendelet „A helyi közutak kezelésének szakmai szabályai” mellékletének „Bevezetés” fejezete C) b)-d) pontjait, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 33. § (1) bekezdését, és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdését jelölte meg. Állította, hogy a jogerős rész- és közbenső ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.IV.37.324/2023/11. és Kfv.II.37.164/2018/8. számú közzétett határozataitól.

[23] Érvelése szerint a másodfokú bíróság a Pp. 279. §-ának megsértésével, a bizonyítékok téves mérlegelésével állapította meg azt, hogy a szakértő a perbeli útszakaszon csupán egy, megfordulásra alkalmas öblöt észlelt; továbbá azt is, hogy az Sz. utcától északra eső szakaszra forgalomtechnikai okokból nem valósítható meg a gépkocsik rendszeres behajtása. Ezzel szemben előadta: a szakvélemény alátámasztotta, hogy az alperes az útfenntartási

kötelezettségének nem tett eleget, és a szakértő hibák kijavítása érdekében elvégzendő munkákat is meghatározta. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a szakvélemény mellőzésekor a Pp. 316. § rendelkezéseit nem vette figyelembe, továbbá a Pp. 346. §-ának megfelelően annak sem adta indokát, hogy a szakvéleményt döntése során miért hagyta figyelmen kívül. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a behajtást tiltó közlekedési tábla eltávolítása iránt előterjesztett kereset hiányában a perbeli útszakaszra annak forgalomtechnikai alkalmassága esetén sem lehetne behajtani.

[24] Kifejtette, hogy a v-i ingatlan megjelölése „kivett lakóház udvar”. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy az OTÉK 33. § (1) bekezdése szerint követelmény a lakóingatlanok gépjárművel való közvetlen megközelíthetőségének biztosítása, amely az alperes közfeladatát képezi. Kifogásolta, hogy ezt a másodfokú bíróság döntésekor nem vette figyelembe.

[25] Hangsúlyozta, hogy a Kkt. 34. §, a GKM rendelet „A helyi közutak kezelésének szakmai szabályai” mellékletének Bevezetés fejezete C) b)-d) pontjai, az OTÉK 33. § (1) bekezdése és az Mötv. 13. § (1) bekezdése szerint az alperes kötelezettsége a helyi közutak kezelése, amely magában foglalja a helyi közutak és tartozékainak kialakítását és fenntartását, a helyi közutakkal kapcsolatos igazgatási jellegű feladatokat, az üzemeltetést, az ellenőrzést és vizsgálatot. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság téves megállapításával ellentétben, e jogszabályi rendelkezések alapján a helyi közutak kezelése során az alperesnek biztosítania kell az érintett ingatlan gépjárművel történő megközelíthetőségét. Rámutatott, hogy a tulajdonát képező ingatlanok esetében a korábban kialakult természetbeni állapot alapján biztosított volt a jogszabályoknak megfelelő megközelítés. Hivatkozása szerint ezért az alperes kötelezettsége nem a jogszabályoknak megfelelő közlekedés kialakítása, hanem a jogszabályoknak megfelelő megközelítés helyreállítása. Állította, hogy e kötelezettség az alperest akkor is terheli, ha a természetben kialakult állapot ingatlan-nyilvántartási szempontból nem teljes egészében képezi a tulajdonát. Kiemelte: a gépjárművel történő megközelítés fizikai, tartalmi, nem pedig „térképi” kérdés; vagyis a gépjárművel történő megközelítés lehetőségének objektíve, az időjárás viszonyaitól függetlenül, tartósan és akadálymentesen fenn kell állnia, nem függhet a közútkezelő pénzügyi helyzetétől (Kúria Kfv.IV.37.324/2023/11.), és a jogszabályi feltételeknek nem formálisan, hanem ténylegesen kell teljesülnie (Kúria Kfv.II.37.164/2018/8.). Arra is utalt, hogy az alperes a forgalomtechnikai akadály elhárítására más tulajdonában álló területek igénybevételevel is köteles lenne.

[26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős rész- és közbenső ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[28] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint, a felülvizsgálati kérelem keretei között azt állapította meg, hogy a jogerős rész- és közbenső ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezése a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[29] A felülvizsgálati támadás a jogerős részítéletnek a perbeli útszakasz gépkocsival való biztonságos járhatóvá tétele iránti keresetet elutasító rendelkezését érintette, ezért kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a másodfokú bíróság az ügy érdemére kiható jogszabálysértéssel állapította-e meg azt, hogy e kötelezettség az alperest nem terhelte.

[30] A Kúria – a Pp. 424. § (1) bekezdésére is figyelemmel – a felülvizsgálati kérelemben meghatározott sorrendtől eltérően elsőként azokat az eljárási szabálysértéseket vizsgálta, amelyek a felperes állítása szerint kihatottak az ügy érdemi eldöntésére.

[31] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálata során a tényállást a bizonyítékok eltérő mérlegelésének eredményeként módosította. A szakvélemény alapján ugyanis azt állapította meg, hogy egyetlen megfordulásra alkalmas öböl található a perbeli útszakaszon, továbbá a felperes által beismerten az ingatlanai előtt az út szélessége csupán 3 méter. Mindezek értékelésével pedig arra következtetett, hogy az adott közúton a biztonságos közlekedés forgalomtechnikai szempontból nem érhető el.

[32] A felperes e körben a bizonyításmérlegelés szabályainak (Pp. 279. §), a szakvélemény értékelésével kapcsolatos rendelkezések (Pp. 316. §) és az indokolási kötelezettség (Pp. 346. §) megsértését állította.

[33] A Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati hivatkozás megalapozottságának vizsgálatakor arra kellett figyelemmel lenni, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni [Kúria Pfv.I.21.474/2011/10. (BH 2013.119.II.)]. A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség [Kúria Pfv.III.20.229/2022/5. (BH 2022.293.)].

[34] A jogerős rész- és közbenső ítélet a fentieknek megfeleltethető bizonyítékmérlegelési hibától mentes volt. A másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat körében, a fellebbezés tartalmának megfelelően foglalt állást abban a kérdésben, hogy az elsőfokú eljárásban felvett bizonyítás eredménye mennyiben nem volt alkalmas az elsőfokú rész- és közbenső ítéletben megállapított tények alátámasztására. Ennek során vizsgálta a szakvélemény megállapításait, azokat a felperesnek a perben tett nyilatkozataival együttesen értékelte, és így következtetett arra, hogy a kérdéses útszakaszra a gépkocsik behajtása forgalomtechnikai okokból nem lehetséges. Ezzel kapcsolatban kiemelendő: a szakértő is azt állapította meg, hogy a szóban forgó útszakaszra a behajtást tiltó tábla elhelyezése forgalomtechnikai okból indokolt volt. Emellett az alperes érdemi védekezésének is lényeges eleme volt az, hogy az út forgalomtechnikai okból már 2010 előtt sem volt járható. Mindezek figyelembevételével nem lehetett azt megállapítani, hogy bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott rész- és közbenső ítélettől eltérő következtetésre lehetett jutni.

[35] A másodfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésében megkövetelt indokolási kötelezettségét is teljesítette. Az ítélet indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a bíróság döntését mire alapította. Az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő

indokolással a bíróság eleget tesz jogszabályi kötelezettségének (Kúria Pfv.I.20.399/2022/5.). Ehhez képest a felperes fellebbezésének olyan lényeges indoka, amely a másodfokú bíróság részéről értekeletlenül maradt, nem volt. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős rész- és közbenső ítélet jogi indokolásának hiányosságaként azt jelölte meg, hogy álláspontja szerint a másodfokú bíróság a szakvéleményt figyelmen kívül hagyta, és ennek indokát nem adta. A másodfokú bíróság ugyanakkor a bizonyítékok mérlegelése során a szakvéleményt nem hagyta figyelmen kívül, azt aggályossága miatt, a Pp. 316. § (3) bekezdésének alkalmazásával a bizonyítékok közül nem mellőzte, csupán annak tartalmát az elsőfokú bíróságtól eltérően értékelte. Ezért sem a Pp. 316. §-át, sem a Pp. 346. §-át nem sértette.

[36] A jogerős rész- és közbenső ítélet indokolása a felülvizsgálati érveléssel szemben nem volt ellentmondásos azért, mert bár a másodfokú bíróság a Pp. 342. § (1) bekezdés sérelmét nem állapította meg amiatt, hogy az elsőfokú bíróság a biztonságos gépkocsiközlekedéshez szükséges munkákról is rendelkezett; mégis megjegyezte, hogy a felperes keresetében a behajtást tiltó közlekedési jelzőtábla eltávolítását nem kérte. Az utóbbi jogszabályhely alkalmazása szempontjából ugyanis annak volt jelentősége, hogy a kereset a gépkocsival való közlekedés lehetővé tételére kiterjedt, és ezért az elsőfokú bíróság a részítéleti rendelkezésével a túlterjeszkedés tilalmát nem sértette. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság is vizsgálta a kereset említett részének megalapozottságát, arra az érdemi döntése ugyanúgy kiterjedt.

[37] A másodfokú bíróság az így megállapított, és a fentiek miatt a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak tekintendő tényállás alapján a felperes által megjelölt eljárásjogi jogszabályhelyek megsértése nélkül, megalapozottan következtetett arra, hogy forgalomtechnikai okból nem lehetséges a perbeli útszakaszon a gépjárműbehajtás.

[38] A Kkt. 34. § (1)-(2), (4)-(8) bekezdései, és a GKM rendelet „A helyi közutak kezelésének szakmai szabályai” mellékletének Bevezetés fejezete C) b)-d) pontjai a helyi közút kezelőjének azokat a feladatait rögzítik, amelyeket a közút kezelőjének a Kkt. 34. §-hoz fűzött indokolás szerint mindentől függetlenül rendszeresen el kell látnia. E jogszabályi rendelkezések szerint a közút kezelőjének az állandó és folyamatosan ellátandó kezelői kötelezettsége a közút biztonságos közlekedésre alkalmas állapotban tartása, a közúti forgalmi rend megfelelő kialakítása és a közutak megrongálódásából vagy egyéb okból származó veszélyeknek a közúti forgalom résztvevői számára való jelzése. A másodfokú bíróság helytálló megállapítása szerint e jogszabályi rendelkezésekből valóban nem lehet arra következtetni, hogy a közútkezelő más tulajdonában álló területek igénybevételevel lenne köteles megszüntetni azt a forgalomtechnikai okot, amely a közúton a biztonságos gépjárműhasználatot kizárja. A Kkt. 34. § (4) bekezdése szerinti, a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzet elhárításának kötelezettsége ekként nem értelmezhető.

[39] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet [Pp. 406. § (1) bekezdés]. A Kúria következetes gyakorlata szerint a jogerős ítélet csak olyan kérdésben, olyan jogi állásponttal összefüggésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. A felülvizsgálati kérelmet nem lehet olyan új körülményre alapítani, amelyre a fél az első- és másodfokú eljárás során nem hivatkozott. A felülvizsgálati kérelemben nem jelölhető meg olyan új jogszabálysértés, amelyre a fél korábban nem hivatkozott, és amelyre vonatkozóan a jogerős határozat nem tartalmazott döntést (Kúria Pfv.I.20.640/2023/8.).

[40] A felperes az eljárás korábbi szakaszaiban nem hivatkozott az OTÉK 33. § (1) bekezdésére és az Mötv. 13. § (1) bekezdésére, azokat a keresetének jogalapjaként nem jelölte meg, a fellebbezési ellenkérelmében sem utalt az alkalmazásuk szükségességére. Az OTÉK rendelkezéseit csupán a szakértő idézte a szakvéleményében. A felperes azonban ennek ismeretében, a Pp. 217. §-a szerint keresetváltoztatás iránti kérelmet nem terjesztett elő, és az OTÉK 33. § (1) bekezdésének megsértését csak a felülvizsgálati kérelmében állította. Ennélfogva az OTÉK és az Mötv. rendelkezéseinek sérelmén nyugvó felülvizsgálati támadás érdemben nem volt vizsgálható.

[41] A felperes – az ügyazonosság hiánya okán – tévesen állította, hogy a jogerős rész- és közbenső ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezése jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.IV.37.324/2023/11. és Kfv.II.37.164/2018/8. számú közzétett határozataitól.

[42] Az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát (Kúria Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.I.60.005/2021/5.).

[43] A Kúria a Kfv.IV.37.324/2023/11. számú ítéletében telekalakítással összefüggésben vizsgálta az ingatlan gépjárművel történő megközelíthetőségét, a Kkt.-nak és a GKM rendeletnek az adott felülvizsgálati kérelemben megsértettként feltüntetett rendelkezéseit azonban nem értelmezte, és nem is alkalmazta. Éppen ezért az anyagi jogi egyezőség és a releváns tények lényegi hasonlósága hiányában az ügyazonosságot megállapítani nem lehetett.

[44] A Kúria a Kfv.II.37.164/2018/8. számú ítéletében meglévő gazdasági épület felújítására, bővítésére és lakóházzá alakítására vonatkozó építési engedély iránti kérelemmel összefüggésben értelmezte az OTÉK 33. § (1) bekezdését. Mivel azonban az adott ügy ténybeli alapja eltérő, és az OTÉK 33. § (1) bekezdésének sérelmét a Kúria a fent kifejtettek miatt nem vizsgálhatta, ezért a két ügy között sem volt azonosság.

[45] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős rész- és közbenső ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartotta.

[46] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes jogi képviselővel felmerült, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló, a felülvizsgálati ellenkérelem előterjesztésével összefüggésben felszámított felülvizsgálati eljárási költséget, amelynek mértékét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint határozta meg.

[47] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[48] A részítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

[49] A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 34. § (4) bekezdése alapján a közút kezelője nem kötelezhető arra, hogy más tulajdonában álló területek igénybevételével szüntesse meg azt a forgalomtechnikai okot, amely a közúton a biztonságos gépjárműhasználatot kizárja.

[50] A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, amely csak olyan kérdésben, olyan jogi állásponttal összefüggésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt. A felülvizsgálati kérelmet nem lehet olyan új jogszabálysértésre alapítani, amelyre a fél az első- és másodfokú eljárás során nem hivatkozott.

Budapest, 2024. november 5.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző